

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Iohannis Cassiani de institutis coenobiorum libri XII - Cod.
Aug. perg. 87**

Cassianus, Johannes

[S.l.], [9. Jahrh.]

Liber I: de habitu monachi; praefatio; capitula fehlen

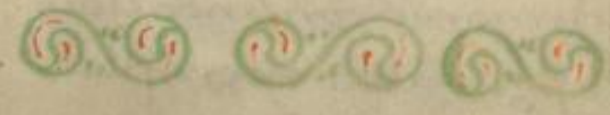
[urn:nbn:de:bsz:31-62667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-62667)

torum. fidei sermone ut
adiciam ut rēcidam; Nequa
qua enim credis rationabilius
b; quippiam ut perfectius
no uellam constitutionem
in occiduis gellcerum parti
b; sepe perire potuisse. quā
illic sunt instituta in quib;
ab exordio predicationis
apostolicæ. et sanctorum ac spiri
tuelib; patrib; fundata mo
nasteria ad nos usq; perdū
rant; Illam sane moderati
onem. opusculo huic inser
serere presumam. ut eoque
scdm egyptiorum regulā.
sibi pro cōspicitate aerum.
sibi pro difficultate ac di
uinitatem eorum. impossi
biliter in his regionib; ut du
ra ut cerdua comprobare
sibi institutis monasterio
rum. que per palestinam
ut mesopotamiam habent.
aliquatenus temporem.
Quicquid si rationabilis possibi
lium in hisura seruatur. eē
dem obseruantiæ perfectio
ē. & licet in impari fecultate.

FINIT PRÆFATIO

**INCIPUNT CAPITULA
SEQUENTIS LIBRI.**

**INCIPIT LIBER PRIMUS
DE HABITU MONACHI
PRÆFATI AUCTORIS**

He institutus a regulis mo-
nasteriorū dicitur: un-
de comp[er]enlius donante
dō. quā & ipso habitu mona-
chorum. sumim[us] & cordium;
quorum in lenore cultum.
consequent[er] tunc potest
& exponere: cū & exteriorē or-
natum. sub oculorū depin-
xerim[us] obtutib[us]; Itaq[ue] mo-
nachū. ut militem xp̄i. in p-
cinctu semp[er] belli positum.
accinctis lumbis iugiter o-
portet & incedere; Hoc & in
habitu. & sic illos ambulas-
se. qui in ueteri testam[en]to
professionis huius funda-
uere primordice. Helia
scilicet & heliseum. diuina-
rū scripturarū auctorita-
te monstrat. ac deinceps.
principes auctoresq[ue] tes-
tamen[ti] noui. Joh[ann]em
uidelicet. p[etr]ū & paulum.
ceterosq[ue] eidem ordinis ui-
ros. tecliter in[ter]cessisse
cognoscimus; Quorū prior.
qui in ueteri testam[en]to
uirginitatis iam flores. &
castimonie continet. & q[ui]
prefigurabat exemplū.

Cum fuis[set] & cetero missus ad
insepandos nuncios ochozie
sach[er] legi regis isrl. eo quod e-
gritudine prepeditur. sup-
stato salutis sue. beelzebub
d[omi]n[us] accip[er]e consulete desti-
nass[et]. Et idcirco eis occur-
rens idem prof[et]a. descen-
sum del[et]o ei in quo conci-
derat de negess[et]. d[omi]n[us] ben-
ti regi & posita uestitus q[ui]
litate. comp[er]t[ur]e; Reuersor
enim ad senuncios. ac refe-
rentes sibi proph[et]e senten-
tiam. sciscitatus. e. cuius ess[et]
figure & habitus uir qui oc-
currit & eis. & locutus fuis-
s[et] huiusmodi uerba. Uir
inquiunt pilosus. & hona pel-
licie accinctis renib[us]; Ex q[ui]
habitu. confestim r[ati]o contē-
platus hominē di. archelies
therbites; Zona uidelicet
iudicio. & hirsuti in cultiq[ue]
corporis specie. uirū di indu-
bitanter agnoscent; eo quod
istud ei inler tot israheli-
ci populi milice comoranti.
cultus proprii. uelut quod-
dam impressum speciale sig-
num. per p[er]p[et]uo cohereret &

De iohanne quoque: qui uelens
 noui que testamenti. uelut
 quidam sacratissim' limes.
 finis inritumque processit.
 ita & in angelis tanarrante
 cognoscimus; Ipse cum iohan
 nes: hanc bebat uestimentu
 depilis camelorum. & hona
 pelliciam circa lumbos suos.
 Petro & sic in custodia
 carceris ab herode d' rufo.
 & ceteris die postera p
 ducendo. angelo ad sisten
 te precipit; precipere &
 calciare caligis tuis; Quod
 ut fecerit. nequaquam mo
 nuisset & cum angelus di. nisi
 uidisset eum xbre fectioe.
 nocturne qui & paulis p
 defecta membra solite cin
 guli obstrictione locasse.
 Paulum quoque: ascendenle
 hierosolimam: & protin' ceu
 de in uindamittendu. a
 gabur prophete reperi
 ens cesaree. sublato eicim
 gulo ligens suas man' & pe
 des: ut gestu corporis sui
 passionis ei prefiguraret
 iniurias: ait; Hecbe dicit sps
 ses; uirum cuius e. hona h'c.

sic alligebunt iudei in hieru
 salem & tradent in manus
 gentium. Quod utique: a profe
 ta proferrimimime potu
 issit. & dicitur uirum cuius est
 hona h'c. nisi pcculus eam
 lumbis suis in desinenler so
 litur fuisse & apteere; **II**
Uestis quoque: sit monce chi.
 que corpus conlegat tantu.
 ac repellat uesecundia nu
 ditatis. & frigoris r' & undat
 iniuriam. non que semina ha
 uantatis aut elationis enu
 tyat. Itc eodem apostolo
 predicante. hanc benlescu
 alimenta & operimenta.
 hic conuenlisimus; Operi
 menta in quibus: d' latius
 exemplarib: non proprie
 conlinetur. Id est que cor
 pus operiant tantum. n' q's
 amictus gloria blandiant.
 Ita uilice. ut nullce coloris d
 habitus nouitate. inlercble
 s' huius propoti uiros ha
 beent insignia. Itc studio
 sis accuracionib: aliena. ut
 nullis rursus sint affleta
 tis p incuria sordib: d' colora;

operimenta

postremo sic ab huius mundi
separentur ofnati. ut cultui
seuiorum dī. in omnib; cōmu-
nia p̄seuerent; Quic quid
enim inter famulos dī. pre-
sumit ab uno ut peccatis. nec
catholice p̄ omne corpus fra-
ternitatis tenetur. aut sup-
fluum aut elatum ē. & ob-
noxium iudicandum. magis
q; uanitatē sp̄ specimen. quam
uirtutis ostentans; Et idcir-
co h̄c que ^{nec} a uerbis; sanctis.
qui huius professionis fun-
damenta iecerunt. neq; apa-
trib; n̄ri. temporis. que eorū
p̄ successiones instituta
nunc usq; custodiunt. tradi-
ta uidimus & exempla. ut sup-
flua & inutilia. nos quoq; re-
suscitare conabimur. Quam ob rē
ciliam uestem. uelut circū
sp̄ctam cuneis atq; notabi-
le. & que & hoc ipso non solū
nulla spiritali possit emolu-
menta conferre. sed & licet
elationis concipere uanitatē.
Queq; ad necessarii operis & er-
citium. in quo monachum se-
p̄ impigrum & pedritum q; o-
portet & incedere. inhabilis atq;

ineptus sit. omnimodis refuge-
runt; Quod si quosdam hoc a-
micu circū datos. audimus
probocibiles & stitisse. non &
eo nobis monasteriorum est
regula sanctianda. uel antiqua
sanctorum patrum sunt p̄
turbanda decrēta; Quod pau-
ci presumentes. aliorū. uirtu-
tum priuilegione in his qui-
dem que non scdm̄ catholica
regulam ab eis usurpata sunt.
reprehendi debere credunt;
Generalis namq; omnium con-
stitutioni. peccatorum n̄ de-
bet preponi. nec p̄iudicare
sententia; Illis enim debem̄
instituta ac regulis indubita-
tam fidem. & indiscussam o-
bedientiam p̄ omnia cōmo-
dare. Non quod paucorum
uoluntates inlulit. sed quas
uoluntas tantorū temporū.
& innumerasitas sanctorū
patrū. concordie definitione
in posterum propagauit;
Nec hoc sane p̄iudicare nob̄
debet ad cotidiane conuulsati-
onis exemplū. quod ut iora.
sacrilegus rex isrl. ceteris
hostium circum septus. scis

sic ueste cilicium habuisse p
 hibetur intrinsecus: ut quod
 nimirum admittitur dicitur sen
 tiam. que in eos inlata fuerat
 per prophetam. cilicium aspen
 tate uelatisunt. Cum & ille
 intrinsecus latenter in
 ductus eorum fuisse monstratur.
 ut nisi scisso de super indumento.
 a nemine prorsus potuisset
 intellegi. Et isti eorum potest
 operim bntu cilicium sustenta
 runt. quo cunctis super immi
 nentibus euestione lugen
 tibus: eodemque amictu circu
 datis: nullus potest a quoquam
 ostentationis notari: quia
 nisi insolens sit diuesitudo: non
 offendit equaliter. ¶ III
 Sunt preterea quedam in ipso e
 gyptiorum habitu: non tan
 tum ad curam corporis: quan
 tum ad morum formulam con
 gruentia: quo simplicitatis
 & innocencie obseruantia.
 & iam in ipsa uestitute quali
 tate teneat. Cucullum namque
 per paruis: usque ad ceruicem
 humerumque dimissis confixa:
 que capita tantum conlegant:
 in desinenter diebus: utuntur

De uiculis: nullum

ac nobilitate: Scilicet ut innocen
 tiam & simplicitate paru
 lorum iugiter custodire:
 & iam imitatione ipsius ue
 laminis commoneantur.
 qui se uesti ad in famulam xpi:
 cunctis horis cum affectu
 ac uirtute decantant: Dñe!
 non e. exaltatum cor meum.
 neque elatisunt oculi mei: ne
 que ambulauim magnis: neque
 in mirabilibus super me. Si non
 humiliter sentiebam: sed ex
 celtauim animam meam: sicut
 quod ab lactatum e. supra
 tyem suam. ¶ IIII
 Colobis quoque lineis induti: que
 tunc ad cubitorum ima per
 tingunt. nudos de reliquo
 circumferunt manus. Ut am
 putatos habere eos alius.
 & operamundi huius sugge
 rat abscisio manicarum.
 & ab omni conuestatione ter
 rena mortificatos eos ue
 laminis linei doceat indum
 tum; Audiantque per hoc a
 postolum cotidie sibi dicen
 tem; mortificate membra
 uera que sunt super terram;
 Illud quoque ipso habitu pro

testante; mostui enim estis.
& iuxta uera absconditoe cum
xpo indo; Et uiuo au iam non
ego uiuit uest in me xps; mihi
q: hic mundus crucifixus e.

v & lego mundo;

analabus

Gestant & licem resticulces du
plices laneo plexces sub temi
ne quas græci ANXABOYC uo
cunt. Nos uero succinctoria
seu redimicula ut proprie
rebrachiatoria possumus
appellare; que descendencia
psumma ceruicis. & lateri
b; colliduisa utrarūq; alax
sinus ambiunt. atq; hinc in
de succingunt. Ut constringen
gentice latitudinem uesti
mentis ad corpus contrahant
atq; coniungant. Et ita con
strictis brachiis impigri
ad omne opus & explicitiq; red
dant. Illud apostoli precep
tum studentes omni uirtu
te complere; quia non solum
mihi. sed & licem his qui meū
sunt. ministrauerunt ma
nus istis. Neq; gratis panē
ab aliquo manducauim. sed
in labore & factigatione noc
te & die operantes nequem.

urim grauectemus. Et si quis
non uult operari. ne man
ducat;

Post hec & angusto palliolo
tam amictus humilitate
quam uilitatem p̄ & uic con
pendium q; s̄ & tantes collapa
nter atq; humeyd̄ tegunt.
Que nec fortes. tam n̄o quā
ipsorum nuncupant eloquio.
Et ite planiticarum atq; byr
rorum p̄ & uice simul ambi
tionem q; declinant;

Vltimum ē habitus eorum.
pellis ceprince. que melotis
uel pera appellatur. Et hoc
culus; que gestant ad imita
tionem eorum. qui profes
sionis huius p̄ & figurauit se
lineas in ueteri testam̄to;
de quib; apostolus: circuiet
inquit in melotis. pellibus
caprinis; egenles angustia
adflucti. quib; dignus non e
rat mundus; insolitudinib;
errantes. & montib; & spe
luncis. & in cauer nis terre;
Qui tamen habitus pellis ca
prinae. significat mostifica
ta omni p̄ & uilitate casnali
um p̄ & sionum. debere eos

Melotis:

inimma
que confis
p̄ & uilitate
tanti ac
memum ce
p̄ & uilitate
dem uirof
um & p̄ & uilitate
id iei p̄
tens dim
lum mul
m̄ & uilitate
dim sup
uat. Quem
ei proph
cum mar
iugiter c
gestac
nun qua
oblatra
& in uilitate
quitar
incedet
daud lib
n̄ & uilitate
confis
tes ecc
signacu
pulsare
s̄ & uilitate
nec par

in summa iustitiam graui
 tate consistere. N& quicquid
 p&culcum ut calidum iuueni
 tutis ac mobilitatis anlique
 in eorum corpore resideat;
Nam & becculum gestat se eos
 dem uiros. & licet helis&ur qui
 un& scriptis. & doc&. cum dicit
 ad i&zi puerum suum mit
 tent&im ad suscitandum fi
 lium mulieris. Tolle bacul&
 m&im. & currens uade pone
 &im sup& faciem pueri ut ui
 uat. Quem utiq; non dedit &
 ei proph&ta gestandum. nisi
 cum manus sua solutus ess&
 iugiter circum ferre. Cuius
 gestatio. spiritalit& mon&
 nun& qua& debere eos in leuot
 oblatrans uitiorum canes.
 & inuisibiles spiritalium ne
 quitiarum bestias. in & m&ur
 incedere. De quib; beccus
 dauid liberari postulat d⁣
 n& recedat d&ne bestia anim&
 confitentem tibi. sed in rubi
 tes ecc& r& undere ad crucis
 signaculum. ac longius pro
 pulsare. atq; ad u&sum se
 s&u&ur. & iugim& m&oria dom
 nice passionis. & im&atione

illius mortificationis & tin
 guere;
Calciamenta uest. uelut in
 dicta & angelico p&cepto
 r&cusantes. cum in firmiteer
 corpore. ut matutinus hiems
 rigor. & meridiana estus
 feruor & egerit. Tant&mo
 do g&llis suis mununt pe
 des. hoc in ter p& & conles usu
 eorum. ut dominica p&missi
 one signari. ut si in hoc mun
 do constituti. cura & sollici
 tudine carnis huius. omnim&
 dis & uti esse non possumus.
 n& c&bea penitus p&ualem
 absolui. saltem occupatione
 l&u. & implicati&one tenui.
 n& cessitate corpore & plice
 mus. Ne uel anime n&re pedes.
 qui & p&dit ad spiritalem
 cursum. & p&dicandam eu
 angeli pacem. semper esse
 debent& parati. quib; post
 odorem unguentor& xpi
 curremus. Et de quib; de dauid.
 cu& curri inquit insiti. & hie
 remias. ego aut& non labora
 ui. te sequens. mortificim& se
 culi huius curis patiamur in
 uolui. De his scilic& cogit&

de caliametis

tes: que non ad suppleendam
necessitatem nature. sed
ad superfluum noxiamq;
p^rtimē uoluptatem; quod
ita implebim^r. si scdm ap^os-
tolum. castis curā n̄ feceri-
m^r in desideris; Quib[;] tam
gallicis. quam quam licito u-
tatur. utpote dñi mandato
concessis. nequaquam tam
pedib[;] ecc^l in herere pmit-
tunt. cum accedunt ad cele-
brande & percipienda sec-
cro scēta mysteria. Illud
est imanes. & licem scdm li-
teram custodiri debere: qđ
dicit^r ad moysen. ut ced^r iesū
filium nauē; solve corrigiā
calciamenti tui. locus enim
in quo stas. terra scā est;
Habē dicta sint. nequid p^rster-
misse de egyptiorum ha-
bitu uideamur; ceterum a no-
bis tenenda sunt illa tantū
modo. que uel locorum situs.
ut pro uinle usus admittit;
Nam neq; gallicis nos. neq; co-
lobis. s̄ una tunica esse con-
tenlos. hiemis p^rmittit aspe-
ritas; & paruissimi cuculli
uel amen. uel melote gestatio.

derisum potius quam edifica-
tionem^r illam uidentib[;] com-
parabit; Quapropter illa
tantum que superius cōme-
morauim^r. queq; sunt & hu-
militati professionis nr̄e.
& qualitati aerum congru-
bilic. a nobis quoq; affectan-
de censemus. Ut omⁿ summa
nr̄i uestitus. non in nouitate
habitus qui possit offendi-
culum hominib[;] seculi huius
in ferre. sed honesta multi-
tate consistat; **XI**
His itaq; uestimentis xp̄i mi-
les indutus. nouerit prius ob-
id se cinguli constrictione
munitum. ut cedūctor
usus & operam onasteriū
solum mobile promptus. sed
& iam ipso habitu semp^r spe-
ditus incedat. Tantum nāq;
feruibilior. circa spiritalium
profectum. ac diuinarum
rerum scibilia. cordis puri-
tate probabit^r. quanto fue-
rit ergo oboedientie stu-
dium operisq; deuotior;
Secundo cognoscat. & iam in
ipso habitu cinguli. in esse
paruum qđ esse exp^rbitur.

sacramentum; Accinctio tñ
lumborum. & ambitus pellis
emotus. significat & in mor-
dificationem circum ferre
membrorum. in quib; libidi-
nis atq; luxūrie semina
conlinentur. & angelicum
illud mandatum quoddicit.
si nllumbi ur̄i p̄cincti.
Apostolica inler p̄dicatione
ingerit ibi semp̄ inllegens.
mofificatione scilicet & membra
ur̄a que sunt sup̄ terram.
fornicationem. immunditi-
am. libidinem. concupiscen-
tiam malam; Ideoq; illos th̄-
tum modo legim̄ in scrip-
turis sc̄nctis singulo fuis-
se p̄cinctos. in quib; semi-
naria cōitus inueniuntur
detincta; Quiq; illud beati-
dici eloquium. op̄te ac
uirtute dēcantant. quicē
factus sum sicut ater in pru-
ma. eo quod erēsa medulli-
tis casne uitiorum. emor-
tuan̄ deterioris hominis
cūtem. sp̄s uirtute dēsten-
dant; Et t̄deit̄ eo. in pruina
significan̄ter adibit. quod
scilicet & nequaquā fuerint

solae cordis mofificatione
conlenli. uerum & in dete-
rioris hominis motus. & ip-
sius naturae in cōtūcia. conli-
nētie pruina detritus & cō-
accēdente. habuerint conge-
lātē. Nullum uicē dū ta-
p̄ccati. in suo mofitēdi cōspo-
re sustinētes. n̄c gestan-
tes casnem. sp̄ritui repug-
nantem.

**EXPLICIT DE HABITU MO-
NACHI LIBER PRIMUS;
INCIPUNT CAPITULA SUB-
SEQUENTIS LIBRI SECUNDI.**